

Західноукраїнські землі на
початку XX століття

Кооперативний рух

- **Кооператив** — добровільне об'єднання на пайовій основі .
- **Пай-частка**

“Сільський господар”

- крайове українське хліборобське товариство в Галичині, засноване з назвою «Сільський господар» 1899 в місті Олеську (Золочівського повіту, тепер Буського району Львівської області) заходами священника Томи (він і голова товариства до 1908) і Юліяна Дуткевичів з метою покращення добробуту селян шляхом піднесення сільського господарства і захисту інтересів селян, крайове хліборобне товариство в Галичині.
- Діяльність:
- заступництво інтересів селян перед державною і крайовою владою та самоврядуванням;
- влаштування курсів і доповідей, що ширили с.-г знання;
- заснування дослідних полів, шкіл овочевих дерев, зразкових садів, пасік, стаєнь і курників, вівчарень;
- ширення найновіших с.-г. машин і знарядь, спільне користування машинами і реманентом тощо,
- землевпорядкування сіл, організація садівничо-городничої школи в Скнилові під Львовом;
- Видавнича діяльність
- Для справ постачання і збуту с.-г. продуктів «С. Г.» заснував 1911 Синдикат «С. Г.»
- Крайовий союз вирощування худоби,

“Маслосоюз”

- **Союз руських молочарських спілок** — союз молочарських кооперативів, заснований в 1904—1905 рр. в Стрию при філії «Просвіти». В 1907 р. перетворений у Крайовий молочарський союз «Маслосоюз»).
- До 1914 р. об'єднував приблизно 100 невеликих молочарських спілок, куди селяни здавали близько 7,5 млн. літрів молока. З цієї кількості вироблялося на рік бл. 300 тис. кг масла. Провідні діячі «Маслосоюзу» — Є. Олесницький, І. Бачинський, О. Нижанківський, Микола Рибак, Микола Рогуцький та ін.
- Обороти організації у 1938 р. — 12,1 млн. злотих.

“Руське педагогічне товариство”

- **«Рідна Школа»** — українське Педагогічне Товариство (УПТ), освітньо-виховне товариство, засноване 1881 року у Львові, як «Руське Товариство Педагогічне».
- Засноване з метою вирішення проблем навчання українського населення (початкове середнє шкільництво, вища школа), та надання моральної і матеріальної допомоги учням і студентам
- Займалося видавничою діяльністю, видаючи дитячу літературу, журнал «Дзвінок» (1892—1914), шкільні підручники і читанки, щорічний календар.
- У 1905 р. з ініціативи РПТ створено Товариство «Взаємна поміч українського вчителства» і почав виходити журнал «Учитель» (1889 — 1914). Клопотання РПТ (з 1912 — УПТ, Українське Педагогічне Товариство) до урядових установ до певної міри сприяли ростові числа шкіл з українською викладовою мовою.

“Січ”

- **«Січ»** — спортивно-протипожежно-фізкультурна організація, поширена в 1900—1930 роках в Галичині, а також на Буковині, Закарпатті та в еміграції.
- Перша «Січ» заснована Кирилом Трильовським («січовим батьком») в с. Завалля Снятинського повіту 5 травня 1900 року. Далі «Січі» створилися в Коломийському і Городенківському повітах, поширилися в Галичині і Буковині.

“Сокіл”

- «Сокіл» у 1894—1914 рр. Український «Сокіл» постав 11.02.1894 у Львові, територією діяльності були Галичина й Буковина. Перший голова Васил Нагірний - до 1900
- Метою «Сокіл» було виховувати в українському народі єдність, народну силу і почуття честі шляхом плекання фізкультури, а разом з тим витривалість, рухливість, підприємність, розуміння праці в спільному гурті, дисципліну.
- Великі заслуги для розбудови «Сокіл» поклав І. Боберський, з 1901 — керівник учительського гуртка «Сокіл».

Польське повстання 1863 – 1864 рр.

- **Польське повстання 1863-1864** (Січневе повстання 1863) - національне визвольне повстання поляків проти Росії, яке охопило терени Королівства Польського, Литви і частково Білорусії та Правобережної України.

Польське повстання 1863 – 1864 рр.

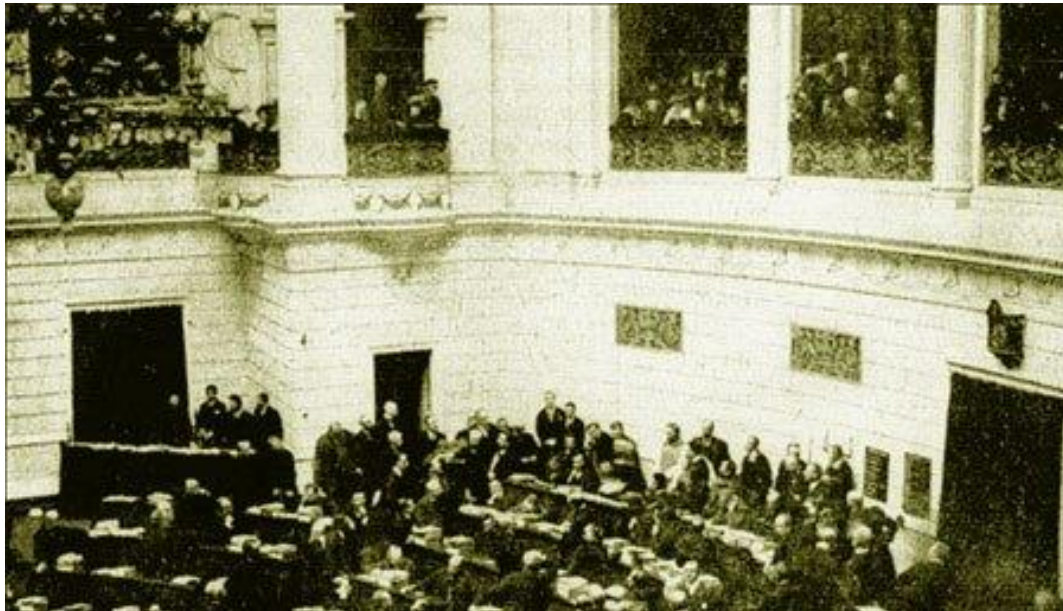

“Пласт”

- **«Пласт»** — скаутська організація України, мета якої: сприяти, як і всебічному патріотичному вихованню, так і самовихованню української молоді на засадах християнської моралі — виховувати українську молодь, і на свідомих, відповідальних та повновартісних громадян місцевої, національної та світової спільнот, і на провідників українського суспільства.
- Дата заснування «Пласту» — осінь 1911 року.

Виборче право

- 1907 рік - впровадження загального виборчого в Австро-Угорській імперії права для чоловіків.

А.Шептицький

- Митрополит Андрей Шептицький (у світі Ромán Марія Алексáндр Шептицький; 1865 - 1944рр. — єпископ Української Греко-Католицької Церкви; з 1900 року Митрополит Галицький та Архієпископ Львівський — предстоятель Української Греко-Католицької Церкви.

Кирило Трильовський

- **Кирило Йосифович Трильовський** (1864 — 1941) — Громадсько-політичний діяч, основоположник і один із засновників Української радикальної партії, засновник «Січей», голова Бойової управи УСС, член Національної Ради ЗУНР.

Іван Боберський

- **Іван Боберський** (1873 — 1947) — педагог, організатор сокільсько-січового руху, автор назви «Пласт», сприяв становленню Пласту.
- 1908—14 голова Сокола-Батька, член Бойової управи УСС; за дорученням уряду ЗУНР з 1919 в США і Канаді, з 1932 переїхав до Югославії; автор підручників з фізичного виховання молоді.

Августин Волошин

- **Августин Іванович Волошин 1874 — 1945рр.** — український політичний, культурний, релігійний діяч Закарпаття, греко-католицький священник, 1938 прем'єр-міністр автономного уряду Карпатської України, в 1939 став президентом цієї держави, Герой України(посмертно).